

Asia: VN/14931/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiedonhallinnan, tietohallinnon ja tietojärjestelmien muutoksen valmisteluun, suunnitteluun ja toteutukseen myönnettävästä rahoituksesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantaja on:

Jokin muu, mikä? [Lapin Hyvinvointialue]

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (toimialariippumattomat muutoskohteet: perustietotekniikka, hallinnon järjestelmät ja tahe-järjestelyt jne.)

Ne alueet (kuten Lappi) joissa tuleva hyvinvointialuejako ei vastaa erikoissairaanhoidon (SHP) nykyistä aluejakomallia, ovat toimineet itsenäisesti ja toimineet myös tietoteknisissä ratkaisuissa itsenäisesti – ovat lähtökohdaltaan suurien muutosponnistusten ja yhteensovittamistyön edessä. Tältä osin se olisi hyvä ottaa huomioon rahoituksen käyttökohteissa ja niiden rajauksessa.

Edellä mainittu lausunto/kommentti koskee myös osittain muita myöhemmin kommentoitavia osa-alueita.

Lapin alueella on erikoissairaanhoidon käytössä erillään olevia toteutuksia, jotka merkittävästi poikkeavat toisistaan. Edessä yhteensovittamistyö, jossa on vaikea ennakoida, mikä olemassa olevista toteutuksista käyttökelpoisin, ja siten katsotaan toimivan yhtenäistämistyön pohjana – laajemmin käytössä oleva, teknologisesti edistyskelpoinen vai taloudellisesti edullisin toteutustavaltaan. On hyvä täsmentää, mikä katsotaan avustuksen kriteereissä yhteensovittamiseksi, uudeksi hankinnaksi tai mahdolliseksi version nostoksi.

Myös rajausta siitä, mikä on uudistuksen kannalta välttämätöntä jää tulkinnanvaraiseksi.

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet)

Asetusluonnoksessa mainitaan selkeästi Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhteensovittamisen tärkeys sekä tuodaan lisäksi esille se, ettei avustuksella rahoiteta kokonaan uusia Asiakas- ja potilastietojärjestelmä hankintoja.

Yksittäiset järjestelmät voivat olla elinkaarensa loppupuolella, tai hankalasti integroitavissa ja voi edessä tilanne, että uusien järjestelmien hankinta ainut mahdollisuus asian ratkaisemiseksi. Avustuksessa tulisi huomioida se, että edessä väistämättä uuden järjestelmän hankinta ja tähän liittyvät edessä olevat merkittävät hankintakustannukset.

Huomiot rahoituksen käyttökohteisiin ja niiden rajaukseen (3 §) (pelastustoimen tiedonhallintaa ja ICT:tä koskevat muutoskohteet)

Nykyinen pelastuslaitosten aluejako ei vastaa uudistuksen yhteydessä syntyvää hyvinvointialuejakoa, joten alueen ICT-integroimis- ja yhteensovittamiskustannukset voi koskea enemmän alueita, joilla tämä yhtenäistäminen on edessä. Myös lakisääteisten Tuve-palveluiden käyttöönotto on edennyt eritahtisesti eri alueilla.

Huomiot hyväksyttäviin kustannuksiin (4 §)

-

Muita ehdotettuja pykälää koskevat huomiot

Asetuksessa todetaan, että lähtötilanteessa perustettavat hyvinvointialueet tiedonhallintaympäristö koostuu lukuisista kuntien tai kuntayhtymien ylläpitämistä järjestelmistä. Hyvinvointialueen tulisi sallia avustuksen myöntäminen kunnissa ja kuntayhtymissä tehtävälle välttämättömälle yhdenmukaistamistyölle. Varsinkin kun ovat vastuussa toiminnan järjestämisestä 1.1.2023 saakka.

Asetusta koskevat muut huomiot

Asetusluonnoksessa selkeästi rajataan pois teknologiset uudistukset, version nostot ja uusien tietojärjestelmien hankinnat. Kaikki tällaiset suoritettavat pelkät ”yhteensovittamiset” voivat olla välttämättömiä ja perusteltuja useissa tilanteissa, mutta malli ei sovellu kaikkiin tapauksiin samalla tavoin. Joissakin tapauksissa ne voisivat olla perusteltua tehdä samanaikaisesti. Yhteensovittamistyö vie muutenkin vähäisiä sote-ammattilaisresursseja ja ovat pois kaikesta muusta kehittämisestä.

Kehittämisen ja yhteensovittamisen eivät saisi olla toisiaan poissulkevia ja se tulisi huomioida asetuksen käyttökohteita ja sen kriteereitä määriteltäessä.

Päkkilä Mikko

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä - Lapin hyvinvointialue